# AKTY, KTORÝCH UVEREJNENIE NIE JE POVINNÉ

## ROZHODNUTIE RADY

## zo 16. decembra 2009

## o poskytnutí štátnej pomoci orgánmi Lotyšskej republiky na nákup poľnohospodárskej pôdy od 1. januára 2010 do 31. decembra 2013

(2009/991/EÚ)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 tretí pododsek,

so zreteľom na žiadosť, ktorú 17. novembra 2009 podala vláda Lotyšskej republiky,

keďže:

(1) Lotyšská republika (ďalej len „Lotyšsko“) 17. novembra 2009 predložila Rade žiadosť o rozhodnutie v súlade s článkom 88 ods. 2 tretím pododsekom Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva týkajúce sa plánu Lotyšska poskytnúť štátnu pomoc lotyšským poľnohospodárom na nákup poľnohospodárskej pôdy.

(2) Podľa údajov poskytnutých Ústredným štatistickým úradom Lotyšska 97,6 % všetkých vidieckych podnikov je menších ako 15,9 hektára. Hlavná časť lotyšských poľnohospodárskych podnikov sú teda polosamozásobiteľské. Nepriaznivá štruktúra poľnohospodárskych podnikov v Lotyšsku z hľadiska ich plochy, najnižšie priame platby spomedzi členských štátov, ktoré Lotyšsko dostáva na základe mechanizmu postupného zavádzania, ktorý je ustanovený v Akte o pristúpení z roku 2003 a neprimerane vysoké pracovné vstupy v poľnohospodárstve v porovnaní s návratnosťou majú za následok nízke príjmy v poľnohospodárstve, ktoré sa v roku 2009 ešte viac znížili.

(3) Podľa údajov poskytnutých Ústredným štatistickým úradom Lotyšska do roku 2007 bolo 1 930 900 hektárov poľnohospodárskej pôdy, ale na účely priamych platieb bolo deklarovaných najviac 1 551 185 hektárov. Z toho vyplýva, že 379 715 hektárov je vo vlastníctve a správe nepoľnohospodárov. Štátna pomoc by umožnila poľnohospodárom kúpiť si takúto poľnohospodársku pôdu.

(4) V roku 2009 prehlbujúca sa recesia vo svetovom hospodárstve spôsobená celosvetovou krízou nepriaznivo vplýva na lotyšské hospodárstvo a lotyšské poľnohospodárske podniky pre nedostatok dopytu i prudko klesajúce výkupné ceny: v prvých troch štvrťrokoch 2009 ceny sa pšenice znížili približne o 37 %, ceny raže približne o 44 % a ceny mlieka približne o 38 % oproti úrovniam roku 2008.

(5) Príjmová situácia poľnohospodárov v Lotyšsku sa ďalej zhoršila tým, že sa ceny poľnohospodárskych vstupov v roku 2008 prudko zvýšili (minerálne hnojivá o 67 %, veterinárne služby o 46 %, elektrická energia o 29 % a palivá o 15 %) a v roku 2009 sa neznížili. Výrobné náklady tak zostali nezmenené. Je pravdepodobné, že pre mnohé lotyšské poľnohospodárske podniky sa podmienky budú i naďalej zhoršovať, čo povedie k zvýšenému počtu rodín poľnohospodárov ohrozených chudobou.

(6) Miera nezamestnanosti v Lotyšsku je najvyššia v Európskej únii, keď v septembri 2009 dosiahla už 19,7 % a od januára 2009 vzrástla o 62 %. Štátna pomoc by preto mala pomôcť nezamestnaným začať s poľnohospodárskou výrobou tým, že im umožní nákup poľnohospodárskej pôdy. Mala by tiež poskytnúť príležitosť polosamozásobiteľským poľnohospodárom, ktorí už nepracujú ako zamestnanci v iných odvetviach ako poľnohospodárstve, zlepšiť štruktúru ich podniku z hľadiska plochy s cieľom zabezpečiť príjem, ktorý im zaručí základnú životnú úroveň z pôdy. Mala by tiež uľahčiť predaj poľnohospodárskej pôdy vo vlastníctve nezamestnaných, ktorí potrebujú kapitál, aby mohli zmeniť svoj status na samostatne zárobkovo činné osoby.

(7) Vzhľadom na nedostatok finančných zdrojov poľnohospodárov a vysoké úrokové miery komerčných pôžičiek na nákup poľnohospodárskej pôdy majú poľnohospodári veľké ťažkosti vziať si komerčnú pôžičku na investície, ako sú nákupy poľnohospodárskej pôdy. V novembri 2009 úrokové miery uplatňované úverovými inštitúciami na komerčné úverové linky na nákup poľnohospodárskej pôdy prekročili 15 % za rok.

(8) V roku 2009 doľahla na trh s poľnohospodárskou pôdou recesia. Počet transakcií sa značne znížil a podľa pozemkovej knihy sa počet predajov a nákupov pôdy znížil až 4,5-násobne v porovnaní s rokom 2007.

(9) Štátna pomoc, ktorá sa má poskytnúť, dosahuje maximálne 8 miliónov lotyšských lats (LVL) a mala by umožniť nákup 70 000 hektárov poľnohospodárskej pôdy približne 1 000 poľnohospodármi počas obdobia od roku 2010 do roku 2013. Pomoc sa môže poskytnúť na pôdu vlastnenú štátom i samosprávou, ako aj pôdu vo vlastníctve právnických osôb.

(10) Štátna pomoc sa poskytne formu dotácie úrokových platieb za pôžičky vo výške 4 percentuálnych bodov ročnej úrokovej sadzby uplatňovanej bankou. Ak je však táto ročná úroková sadzba nižšia ako 4 percentuálne body, skutočná úroková sadzba platená dlžníkom sa preplatí v celej výške.

(11) Komisia v tejto fáze nezačala žiadne konanie ani nezaujala stanovisko k povahe a zlučiteľnosti pomoci.

(12) Existujú preto výnimočné okolnosti, ktoré prostredníctvom udelenia výnimky a v rozsahu, ktorý je nevyhnutný na obmedzenie rozsahu chudoby na vidieku v Lotyšsku, umožňujú považovať takúto pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

*Článok 1*

Mimoriadna štátna pomoc lotyšských orgánov na pôžičky na nákup poľnohospodárskej pôdy vo výške maximálne 8 miliónov LVL a poskytovaná od 1. januára 2010 do 31. decembra 2013 sa považuje za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

*Článok 2*

Toto rozhodnutie je určené Lotyšskej republike.

V Bruseli 16. decembra 2009

*Za Radu*

*predseda*

E. ERLANDSSON